

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
AGRICULTURAL UNIVERSITY OF ATHENS

Σχολικοί κήποι - Αρωματικά φυτά - Περιβάλλον

Δρ. Χρυσή Α. Παπαδημητρίου

Επικ. Καθηγήτρια

Εργαστήριο Οικολογίας και Προστασίας του Περιβάλλοντος,

Τμήμα Φυτικής Παραγωγής

Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

25 Φεβρουαρίου 2025, Καρδίτσα

"Nature does not hurry, yet everything is accomplished."

- Lao Tzu

"The best time to plant a tree was 20 years ago. The second best time is now."

- Chinese Proverb

"To plant a garden is to dream of tomorrow."

—Audrey Hepburn

"If you have a garden and a library, you have everything you need."

- Marcus Tullius Cicero

Περιεχόμενα

Αρωματικά Φυτά

Φαρμακευτικά φυτά

Βιοδραστικές ουσίες

Ελληνικά είδη

Προτεινόμενα είδη – Κριτήρια

Περιβαλλοντικά οφέλη

Κήπος των αισθήσεων

Στην εποχή των Στόχων της Βιωσιμότητας....

'The Sense of Smell,' by Jan Brueghel the Elder and Paul Peter Rubens

The Five Senses By Franz Frans Francken II Le Jeune

Αρωματικά Φυτά

- Περιέχουν υψηλή συγκέντρωση πτητικών συστατικών που εξαερώνονται και προσδίδουν χαρακτηριστική οσμή, η οποία είναι ευχάριστη για τον άνθρωπο.
- Συνήθως η οσμή οφείλεται σε μίγμα πτητικών ουσιών που παράγουν τα φυτά, γνωστά ως αιθέρια έλαια.
- Τα αρωματικά φυτά είναι διαδεδομένα στα μεσογειακά οικοσυστήματα και η παρουσία τους γίνεται αισθητή μέσω της οσμής (ιδιαίτερα κατά τους καλοκαιρινούς μήνες λόγω των υψηλών θερμοκρασιών).

Φαρμακευτικά φυτά

- Τουλάχιστον κάποιο τμήμα τους παράγει χημικές ενώσεις με θεραπευτικές δράσεις για τον άνθρωπο.
- Από τα φυτά αυτά συλλέγονται τα χρήσιμα στην ίαση τμήματα, τα οποία χρησιμοποιούνται είτε αυτούσια είτε μετά από επεξεργασία.
- Η βιομηχανία μπορεί σε ορισμένες περιπτώσεις να απομονώσει τις δραστικές ουσίες από τα φυτικά τμήματα, να διευκρινίσει τη δομή τους και να τις αναπαράγει στο εργαστήριο σε μεγάλη κλίμακα για τη δημιουργία φαρμάκων.

Βιοδραστικές ουσίες

Αιθέρια έλαια -
αρωματικές ύλες

Φυτοθεραπευτικά
προϊόντα

Φυτοπροστατευτικά
και προϊόντα
ζωοτροφές

Αφεψήματα -
Αρτύματα

Καλλυντικά

Ενώσεις
φαρμακευτικού
ενδιαφέροντος

Ελληνικά είδη (23)

Προτεινόμενα είδη – Κριτήρια

- Χρόνος παραγωγικότητας
- Κλιματολογικές συνθήκες περιοχής
- Βασικά χαρακτηριστικά του εδάφους (διαφορετική σύσταση εδαφών – διαφοροποίηση σε χρώμα φύλλων/ανθών και συγκέντρωση βιοδραστικών)
- Απαιτήσεις σε πότισμα ειδικά τους καλοκαιρινούς μήνες
- Δυνητική χρήση του παραγόμενου προϊόντος
- Περιβαλλοντικά οφέλη/συνεισφορά

Χαμομήλι

Φασκόμηλο

Μέντα

§ Μελισσόχορτο

§ Ύσσωπος

Τριανταφυλλιά (ρίζα)

Ερυθρανθές φασκόμηλο/τσια

Ρίγανη

§ Λεβάντα

Κρόκος (βολβός)

Κορίανδρος

Θυμαρί

Δενδρολίβανο

Βασιλικός

Δάφνη (ρίζα)

1. Σπορεία

2. Διατήρηση σπορείων

Πότισμα και έλεγχος
αποστράγγισης

3. Μεταφορά στον κήπο

Α. Ανάπτυξη 10 – 12cm

Β. Κατάλληλη θερμοκρασία

3. Μεταφορά στον κήπο

Α. Κατάλληλη έκθεση στον ήλιο

Β. Αποστράγγιση

Γ. Παρακολούθηση ανάπτυξης

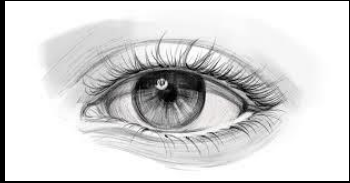
Δ. Αναγνώριση αναγκών

Περιβαλλοντικά οφέλη

- Αποκατάσταση εδαφών
- Βελτίωση του κύκλου των θρεπτικών στο έδαφος
- Φυσικά βιοκτόνα
- Μειωμένες εκπομπές υποξειδίου αζώτου (αέριο θερμοκηπίου)
- Προσρόφηση ρύπων (μη βρώσιμα είδη)
- Διατήρηση της βιοποικιλότητας
- Συγκράτηση ατμοσφαιρικών σωματιδίων
- Βελτίωση της ποιότητας του αέρα εντός κτηρίων (προσρόφηση αερίων και απομάκρυνση εντόμων και μικροοργανισμών)

Sensory garden - Κήπος των αισθήσεων

Είδη που έχουν φωτεινά χρώματα για να προσελκύουν πουλιά και έντομα σε αυτά για επικονίαση και διασπορά των σπόρων, αλλά είναι υπέροχα και για τον άνθρωπο να τα βλέπει!

Γεύση

Όσφρηση

Τα αρώματα που αναδίδουν τα φυτά έχουν έναν σκοπό. Οι μυρωδιές των φυτών προσελκύουν τα έντομα στα λουλούδια για επικονίαση και μερικά δύσσομα φύλλα αποτρέπουν τα έντομα από το να τα φάνε.

Ακοή

Στον κήπο ακούγονται ήχοι της φύσης. Μέλισσες, πουλιά τραγουδούν, άνεμος που θροΐζει μέσα από χόρτα και φυτά.

Αφή

Τα φύλλα ποικίλλουν μεταξύ των φυτών, από τραχιά έως λεία, «γούνινα» έως αγκαθωτά. Κάθε υφή έχει έναν σκοπό. Έχουν προσαρμοστεί σε ένα συγκεκριμένο φυσικό περιβάλλον κατά κάποιο τρόπο. Αυτά μπορεί να είναι παχύφυτα ή να έχουν τριχωτά φύλλα για να αντιμετωπίσουν τις ξηρές συνθήκες.

Στην εποχή των Στόχων της Βιωσιμότητας....

Οι σχολικοί κήποι αποτελούν ένα μοναδικό εργαλείο εκπαίδευσης, το οποίο συνδέει άμεσα τη θεωρία με την πράξη, προωθώντας την περιβαλλοντική ευαισθησία και τη βιώσιμη ανάπτυξη. Μέσω αυτής της πρακτικής, οι μαθητές αποκτούν γνώσεις για τη φύση, την αειφορία και την κοινωνική υπευθυνότητα, ενώ ταυτόχρονα ενισχύονται οι δεξιότητές τους για τη διαχείριση των φυσικών πόρων.

